Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0086

Mitmepoolsed läbirääkimised enne WTO 14. ministrite konverentsi 26.–29. märtsil 2026 Yaoundés

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2026. aasta resolutsioon mitmepoolsete läbirääkimiste kohta enne WTO 14. ministrite konverentsi Yaoundés 26.–29. märtsil 2026 (2025/2875(RSP))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse 15. aprilli 1994. aasta Marrakechi lepingut, millega loodi Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO),

– võttes arvesse 14. novembril 2001. aastal WTO ministrite konverentsil Dohas vastu võetud deklaratsiooni,

– võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone WTO kohta, eelkõige 8. veebruari 2024. aasta resolutsiooni mitmepoolsete läbirääkimiste kohta enne WTO 13. ministrite konverentsi Abu Dhabis[1], 25. novembri 2021. aasta resolutsiooni mitmepoolsete läbirääkimiste kohta seoses WTO 12. ministrite konverentsiga Genfis[2], 29. novembri 2018. aasta resolutsiooni „WTO edasine tegevus“[3] ja 28. novembri 2019. aasta resolutsiooni WTO apellatsioonikogu kriisi kohta[4],

– võttes arvesse lõppdokumente, mis võeti konsensuse alusel vastu WTO parlamentaarse konverentsi iga-aastastel istungjärkudel 25. veebruaril 2024 Abu Dhabis, 7. detsembril 2018 Genfis ja 10. detsembril 2017 Buenos Aireses,

– võttes arvesse 2024. aasta veebruaris Abu Dhabis toimunud WTO 13. ministrite konverentsi tulemusi, sealhulgas Abu Dhabi ministrite deklaratsiooni, milles seotakse kaubandus ÜRO kestliku arengu tegevuskavaga aastani 2030, ning Komooride ja Ida-Timori ühinemist WTOga, kuid arvestades, et konverentsil ei sõlmitud kokkuleppeid

---

1 ELT C, C/2024/6342, 7.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6342/oj.
2 ELT C 224, 8.6.2022, lk 89.
3 ELT C 363, 28.10.2020, lk 113.
4 ELT C 232, 16.6.2021, lk 62.

sellistel põhiteemadel nagu kalandustoetused, põllumajandus ja vaidluste lahendamise reform,

– võttes arvesse, et 15. septembril 2025 jõustus WTO kalandustoetuste leping, millega kohustatakse liikmeid piirama oma iga-aastasi miljardite dollarite suurusi kulutusi kõige kahjulikumatele toetustele, mis viivad mere kalavarude ammendumiseni,

– võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmärke,

– võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkulepet, mis kehtib alates 2016. aasta novembrist,

– võttes arvesse Euroopa Komisjoni 18. veebruari 2021. aasta teatist „Kaubanduspoliitika läbivaatamine – avatud, kestlik ja jõuline kaubanduspoliitika“ ja selle lisa „WTO reformimine: kestliku ja toimiva mitmepoolse kaubandussüsteemi poole“ (COM(2021)0066),

– võttes arvesse kodukorra artikli 136 lõiget 2,

– võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,

A. arvestades, et WTO loodi selleks, et edendada kaupade ja teenustega kauplemise liberaliseerimist, tugevdada mitmepoolsust ning toetada õiglast, avatud, kaasavat, reeglitel põhinevat ja mittediskrimineerivat mitmepoolset kaubandussüsteemi, et hõlbustada kaupade ja teenuste vahetamist, pakkuda võimalusi tööhõiveks, majanduskasvuks ja jõukuse suurendamiseks ning parandada inimeste heaolu kogu maailmas; arvestades, et ELi kaubanduspoliitika üldeesmärk on aidata kaasa maailmakaubanduse harmoonilisele arengule, rahvusvahelise kaubanduse ja välismaiste otseinvesteeringute piirangute järkjärgulisele kaotamisele ning tolli- ja muude tõkete vähendamisele; arvestades, et WTO esmane ülesanne on tagada rahvusvahelises kaubanduses turulepääs, prognoositavus ja õiguskindlus ning see ei tohiks areneda üldiseks poliitiliseks foorumiks, mis läheb oma peamistest kaubandusülesannetest kaugemale; arvestades, et kaubandus on elutähtis ja keskne vahend, mille abil toetada ja täiendada pingutusi kestliku majanduskasvu edendamiseks ja elatustaseme parandamiseks, tagades täieliku ja kvaliteetsema tööhõive ning suure ja pidevalt kasvava reaalsissetuleku kooskõlas kestliku arengu eesmärgiga;

B. arvestades, et mitmepoolset kaubandussüsteemi ähvardavad tõsised poliitilised ja institutsioonilised probleemid; arvestades, et need probleemid tulenevad nii institutsioonilistest puudustest kui ka ühepoolsete ja protektsionistlike meetmete, sealhulgas ekspordipiirangute, diskrimineerivate toetuste ja ebaausate kaubandustavade levikust, mis õõnestab usaldust, killustab ülemaailmseid väärtusahelaid, kahjustab maailma majandust ja pärsib jõukust; arvestades, et praegune kriis maailmakaubanduses

tekitab kogu maailmas tohutut ebakindlust ja majanduslikku kulu ning näitab selgelt, et kaubanduse heaks toimimiseks on prognoositavad, stabiilsed ja õiglased reeglid hädavajalikud;

C. arvestades, et mitmepoolne kaubandussüsteem on endiselt väga elujõuline ja aktiivne ning 72 % ülemaailmsest kaubandusest toimub ka praegu enamsoodustusrežiimi reeglite alusel; arvestades, et see näitab, et WTO pakub jätkuvalt ülemaailmse kaubanduse prognoositavuse ja stabiilsuse olulist raamistikku ning et WTO üldpõhimõtete ja reeglite kaitsmine on endiselt oluline;

D. arvestades, et koostöö arengumaadega ja nende kaasamine on mitmepoolse reeglitel põhineva korra säilitamiseks hädavajalik; arvestades, et see koostöö peaks põhinema vastastikusel austusel ja tõelisel pühendumisel rahvusvahelise koostöö edendamisele;

E. arvestades, et ülemaailmne kaubandusmaastik on viimase 30 aasta jooksul muutunud, sealhulgas peamiste G20 riikide majandusliku edu ja ülemaailmses kaubanduses nende suhtelise osakaalu muutumise tõttu, samuti WTO liikmete lisandumise ja mitmekesistumise tõttu; arvestades, et WTO-l on olnud raskusi uue majandus- ja kaubandusolukorraga kohanemisel ning ta ei ole oma suure hulga liikmete ja nende erinevate huvide tõttu suutnud ellu viia ambitsioonikat tegevuskava; arvestades, et ülemaailmne kaubandussüsteem on sattunud suure surve alla, mis tuleneb USA kaubanduspoliitika kasvavast protektsionismist, aga ka Hiina turuvälistest poliitikameetmetest ja tavadest, mis tekitavad süsteemis liigset tootmisvõimsust ja turumoonutusi;

F. arvestades, et WTO on ainulaadne mitmepoolne organisatsioon selles mõttes, et kõik tema liikmed osalevad võrdsetel alustel, ta loob ja haldab liikmete vahel siduvaid kaubandusreegleid ning tugineb õiguslikult siduvale vaidluste lahendamise süsteemile; arvestades, et hästi toimiv ja reeglitel põhinev mitmepoolne kaubandussüsteem on oluline, et kaitsta Euroopa majanduse konkurentsivõimet, tugevdada tarneahela vastupanuvõimet ja toetada ELi üldist strateegilist vastupanuvõimet;

G. arvestades, et kehtivaid WTO subsiidiumireegleid ei ole kohandatud maailmakaubanduse muutuvate oludega; arvestades, et aegunud reeglid ei ole suutnud piirata moonutavat riiklikku sekkumist; arvestades, et aus konkurents ja tööstuspoliitika ülekanduva mõju piiramine on arenguriikide industrialiseerimiseesmärkide saavutamise olulised eeltingimused;

H. arvestades, et WTOd tuleb uute oludega kohandada ja ajakohastada, et see vastaks 21. sajandi tingimustele ning tuleks toime rohe- ja digipöördega seotud uute probleemidega;

I. arvestades, et ÜRO 2025. aasta kaubandus- ja arenguaruanne[5] näitas, et vastupidiselt e-kaubanduse moratooriumi vastaste väidetele oleksid digimajanduse maksustamisest saadavad tulud piiratud ning võiksid konkurentsivõimele ja kaubandusele kahjulikult mõjuda;

J. arvestades, et WTO kalandustoetuste leping, milles lepiti kokku 12. ministrite konverentsil ja mis jõustus 2025. aasta septembris, on esimene mitmepoolne kaubandusleping, mille keskmes on keskkonnasäästlikkus ja millega kehtestatakse siduvad ülemaailmsed normid, et aidata piirata valitsuste poolt kalandussektorile antavaid kahjulikke toetusi, mille maht on hinnanguliselt 22 miljardit USA dollarit aastas, nagu on ette nähtud kestliku arengu eesmärgis 14.6;

K. arvestades, et toiduga kindlustatus on endiselt probleem, kuna 2022. aastal kannatas toiduga kindlustamatuse kriisi või selle veelgi rängemate etappide tõttu juba 258 miljonit inimest, võrreldes 193 miljoni inimesega 2021. aastal; arvestades, et WTO Uruguay vooru põllumajanduslepingus tunnistatakse sõnaselgelt, et käimasolevatel läbirääkimistel tuleb käsitleda toiduga kindlustatuse küsimust; arvestades, et kaubandus võib suurendada toidu kättesaadavust piirkondades, kus see on piiratud, ning parandada ka majanduslikke võimalusi toidu hankimiseks, luues tööhõivevõimalusi ja suurendades sissetulekuid;

L. arvestades, et 11. detsembril 2019 lõpetas WTO apellatsioonikogu tegevuse, mis tähendab, et toimivat, sõltumatut ja erapooletut apellatsiooniorganit praegu ei ole; arvestades, et pärast 13. ministrite konverentsi vahendaja juhtimisel toimunud arutelu vaidluste lahendamise reformi üle ei ole veel rahuldavat tulemust andnud;

M. arvestades, et Euroopa Parlamendil on koos Parlamentidevahelise Liiduga olnud WTO parlamentaarse konverentsi kaudu oluline roll WTO parlamentaarse mõõtme loomisel juba üle 20 aasta;

N. arvestades, et 17.–18. septembril 2025 toimunud WTO avalikul foorumil julgustasid selle kokkukutsujad aktiivselt erasektori tõhustatud ja struktureeritud kaasamist, tunnistades selle olulist rolli avatud, prognoositava ja kaasava mitmepoolse kaubandussüsteemi toetamisel;

O. arvestades, et WTO ministrite 14. konverents toimub 26.–29. märtsil 2026 Kamerunis Yaoundés;

1. kinnitab, et kavatseb mitmepoolsust kui püsivat väärtust igati

---

5 ÜRO kaubandus- ja arengukonverents, „Indirect taxation of e-commerce and digital trade – Implications for developing countries“ (E-kaubanduse ja digikaubanduse kaudne maksustamine – mõju arenguriikidele), 2025.

kaitsta, ning rõhutab, et kaubanduse juhtimiseks on ajakohastatud mitmepoolset süsteemi väga vaja; nõuab, et võetaks vastu avatud ja õiglane, reeglitest lähtuval kaubandusel põhinev kaubanduse tegevuskava, mis teenib kõigi hüvangut, aitab kaasa majanduse kestlikule arengule ning kindlustab seeläbi rahu ja julgeolekut; rõhutab, et WTO peaks edendama sotsiaal- ja keskkonnaõiguste, sealhulgas kestliku arengu eesmärkide saavutamist ning tagama, et kõik kohaldaksid mitmepoolselt kokkulepitud ja ühtlustatud reegleid;

2. nõuab tungivalt, et kuna mitmepoolset kaubandussüsteemi ähvardab eksistentsiaalne oht, siis võtaksid kõik WTO liikmed oma südameasjaks ühenduse 14. ministrite konverentsil edu saavutamise; on veendunud, et 14. ministrite konverentsil peaks saama alguse WTO edasiarendamine ja ajakohastamine, et ühendus saaks 21. sajandi probleemide lahendamist suunata; kutsub WTOd üles praeguste, üle kahe aasta toimuvate ministrite konverentside asemel korraldama neid igal aastal, et tugevdada seeläbi poliitilist juhtimist, vastutust ja WTO suutlikkust reageerida ülemaailmsetele kaubandusraskustele aegsasti;

WTO ajakohastamine

3. kutsub WTO liikmeid üles võtma vastu tervikliku uuenduse, millega parandatakse WTO seire-, läbirääkimis-, arutelu- ja vaidluste lahendamise funktsioone; toetab täielikult vahendaja juhitavat WTO ajakohastamist ja 14. ministrite konverentsi päevakorda, mis käsitleb ühenduse põhjalikku uuendamist, ning kiidab heaks vahendaja pakutud kolm töösuunda, milleks on juhtimine, õiglus (võrdsed võimalused ja tasakaalustatud kaubandus) ning nn meie aja probleemid; nõuab, et 14. ministrite konverentsil kiidetaks heaks selge reformikava, selleks et 15. konverentsil saaks juba uuendusi käsitlevad kokkulepped sõlmida;

4. rõhutab, et prognoositavus jääb mitmepoolse kaubandussüsteemi nurgakiviks ning et WTO põhireeglid, sealhulgas tolliväärtuse määramise, sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete, tehniliste kaubandustõkete, kaubanduse lihtsustamise ja intellektuaalomandi valdkonnas, pakuvad valitsustele ja ettevõtjatele kogu maailmas jätkuvalt olulist õiguskindlust;

5. on veendunud, et tava, mille kohaselt 166 liikme seas otsuste tegemisel võrdsustatakse konsensus ühehäälsusega, on soodustanud WTO teovõimetust; rõhutab, et WTO peab võtma eeskuju teistelt rahvusvahelistelt organisatsioonidelt ja kasutama otsuste tegemisel erinevaid meetodeid, samuti arutlema konstruktiivselt konsensuse tava üle ja eristama seda ühehäälsusest; rõhutab, et WTO peaks arutlema, millised võiksid olla toimivamad ja paindlikumad otsustusprotsessid, näiteks vastutustundliku konsensuse põhimõte, mille kohaselt liikmed kasutaksid oma vetoõigust ainult vajaduse korral ja põhjendaksid seda selgelt, et seeläbi edendada

vastutustundlikkust ja konstruktiivsust; rõhutab lisaks, et WTO peaks uurima ka võimalust luua selline juht- või täitevorgan, millel oleks sarnaselt Rahvusvahelise Valuutafondi ja Maailmapanga juhatustega konkreetne roll eesmärkide kindlaksmääramisel või järelevalveülesanne;

6. ergutab mitmepoolsete lepingute läbirääkimistega edasi liikuma ja rõhutab vajadust luua lihtsam viis mõnepoolsete lepingute lisamiseks mitmepoolsete kokkulepete süsteemi, et tagada edusammud valdkondades, mis pole veel kõigi liikmete kaasamiseks valmis; rõhutab, et avatud mõnepoolsed algatused peaksid võimaldama kõigil huvitatud liikmetel edasi liikuda; kordab seetõttu oma üleskutset WTO liikmetele kaaluda, kuidas töötada välja uus süsteem, mille kohaselt üks liige või mitteosalevate liikmete rühm ei saa blokeerida tihedamat koostööd mõnepoolse algatuse puhul, eriti kui see põhineb enamsoodustusrežiimil ja seega kehtivad selle eelised kõigile liikmetele, ning luua selle alusel lihtne mehhanism, mis võimaldaks kaasata sellest tulenevad lepingud WTO struktuuri;

7. peab kahetsusväärseks protektsionismi suurenemist kogu maailma kaubanduspoliitikas ning USA otsust kehtestada kaubanduspartneritelt, sealhulgas ELi riikidest pärit impordile täiendavad tollimaksud, kaldudes põhjendamatult kõrvale enamsoodustusrežiimist; kutsub Ameerika Ühendriike üles tegema WTO liikmetega konstruktiivset koostööd mitmepoolse kaubandussüsteemi tugevdamiseks, mitte õõnestamiseks, täites seeläbi üleilmset juhtrolli, ning saavutama 14. ministrite konverentsil konkreetseid tulemusi; väljendab heameelt selle üle, et Ameerika Ühendriigid on nimetanud ametisse WTO suursaadiku;

8. kinnitab veel kord, et enamsoodustusrežiimi põhimõte on mitmepoolse kaubandussüsteemi nurgakivi; rõhutab selle keskset rolli mittediskrimineerimise, prognoositavuse ja õigluse tagamisel rahvusvahelises kaubanduses; rõhutab, et WTO mis tahes ajakohastamine peaks toimuma pigem süsteemi muutmise kui selle eiramise teel;

9. tunnustab India püüdlusi tegeleda toiduga kindlustatuse eesmärgil riigivaru loomise pikaajalise küsimusega, kuid peab kahetsusväärseks riigi seisukohtade lahknevust ELi omadest seoses e-kaubanduse moratooriumi, kalandustoetuste läbirääkimiste ja mõnepoolsete läbirääkimiste üldise edenemisega; kutsub Indiat üles lubama teistel WTO liikmetel kõigi nende küsimustega edasi liikuda; peab kahetsusväärseks, et India on vastu WTO volituste laiendamisele uutele kliima, tööjõu ja soolise võrdõiguslikkusega seotud küsimustele; kutsub komisjoni üles käsitlema neid küsimusi ka hiljuti sõlmitud ELi ja India kaubanduslepingus;

10. võtab teadmiseks Hiina otsuse loobuda tulevastes WTO kokkulepetes eri- ja diferentseeritud kohtlemise eelistest, nagu teised suured

arenguriigid on juba teinud; kutsub Hiinat üles jälgima, et see kajastuks tagasiulatuvalt ka juba kehtivate WTO lepingute rakendamises;

11. tuletab meelde, et riigiettevõtete, läbipaistmatute subsiidiumide ja riigi juhitava tööstuspoliitika laialdane kasutamine Hiinas põhjustab jätkuvalt liigseid tootmisvõimsusi ja suuri moonutusi maailmakaubanduses; peab kahetsusväärseks, et Hiina kasutab kaubandust ja sõltuvust relvana ning et Hiina ekspordikontrollisüsteem ei näe ette kahesuguse kasutuse põhjendamist; kutsub Hiinat üles viima oma WTO kohustused kooskõlla oma majandusliku kaalukusega ning tegutsema võrdsemate võimaluste loomise nimel, lahendades ülalnimetatud probleemid ning aidates kaasa WTO moderniseerimisele;

12. rõhutab, et sarnaselt meelestatud partnerid, kelle jaoks on tähtis toetada ja tugevdada reeglitel põhinevat mitmepoolset kaubanduskorda, mille keskmes on WTO, peavad tegema veelgi tihedamat koostööd; kinnitab, et kuna olukord on keeruline, peab EL ka edaspidi jääma usaldusväärseks partneriks ja toetama reeglitel põhinevat kaubandust;

13. kutsub WTO liikmeid üles taastama täielikult toimiva, sõltumatu, siduva ja kahetasandilise vaidluste lahendamise süsteemi, mis on prognoositavuse hädavajalik tugisammas, tagades, et reegleid jõustatakse pigem seaduse kui ühepoolse tegevusega, olenemata liikmete majanduslikust suurusest või võimust;

14. väljendab heameelt asjaolu üle, et 58 WTO liiget (kelle arvele langeb ligi 60 % maailma kaubandusest) on ajutise meetmena ühinenud mitmepoolse vahekokkuleppega, kuni täielikult toimiv WTO vaidluste lahendamise süsteem taas toimima hakkab; kutsub teisi liikmeid üles vahekokkuleppega ühinema, et näidata, kui tähtis on neile õiglane ja toimiv vaidluste lahendamise süsteem; rõhutab, et vahekokkulepe on ajutine ja vabatahtlik lahendus ning sellest ei tohi saada kõigi WTO liikmete suhtes kohaldatava mitmepoolse apellatsioonimehhanismi alaline asendaja;

Võrdsed võimalused

15. rõhutab, et õiglus on pikaajalise ja usaldusväärse süsteemi alus; märgib, et praegune turgu moonutav riiklik sekkumine, sealhulgas ulatuslikud tööstussubsiidiumid ja turuvälised tavad, mis on toonud kaasa pinged liikmete vahel ja kuluka subsideerimisvõidujooksu, on näidanud, et praegusi subsideerimisreegleid ei ole maailmakaubanduse muutuvate oludega kohandatud; rõhutab, et tööstussubsiidiume ja riigi sekkumist käsitlevate WTO eeskirjade reform peab põhinema kolmel üksteist täiendaval sambal: rangemad läbipaistvus- ja teavitamisnõuded, kindlamad ja selgemad põhimõtted ning paremini toimivad õiguskaitsevahendid negatiivse ülekanduva

mõju ja liigse tootmisvõimsuse piiramiseks; nõuab, et need teemad oleksid WTO ajakohastamisel kesksel kohal koos teiste ajakohastamise teemadega; väljendab toetust mitteametlike arutelude korraldamisele kui vahendile, mis suurendab WTO liikmete ühiseid arusaamu ja sillutab teed reeglite koostamisele;

16. rõhutab, et WTO eeskirjad ja tulevased põhimõtted peavad olema kooskõlas Pariisi kokkuleppe ja muude asjakohaste mitmepoolsete keskkonnalepingute eesmärkidega, toetama üleminekut kliimaneutraalsele majandusele ja piirama tulemuslikult negatiivset ülekanduvat mõju, nagu liigne tootmisvõimsus ja CO_2-mahukad tarneahelad, vältides ühtlasi põhjendamatuid kaubanduspiiranguid;

Arengumõõde

17. väljendab heameelt esimese kalandustoetuste kokkuleppe jõustumise üle 2025. aasta septembris; rõhutab, kui oluline on jõuda kiiresti kokkuleppele ka liigset püügivõimsust ja ülepüüki soodustavate kalandustoetuste põhimõtetes, kuna sellised toetused moodustavad üle poole kõigist kalandustoetustest ning see aitaks vältida mere bioloogiliste ressursside vähenemist ja võimaldada nende kestlikku majandamist, arvestades ühtlasi eri- ja diferentseeritud kohtlemise vajadust vastavalt kestliku arengu eesmärgile 14.6;

18. rõhutab vajadust WTO arengumõõdet tugevdada ja sellega igakülgselt arvestada, muu hulgas WTO ajakohastamisel, tunnistades arenguriikide majandusliku olukorra mitmekesisust ning vältides eri- ja diferentseeritud kohtlemise ühetaolist kohaldamist, muutes sellist kohtlemist käsitlevad sätted detailsemaks ning tõendus- ja vajaduspõhisemaks ja vaadates need korrapäraselt läbi, nagu ka selged mehhanismid ühest kategooriast teise liikumiseks, et need vastaksid paremini arenguriikide, sealhulgas vähim arenenud riikide vajadustele; rõhutab ka seda, et liikmete arengutaseme määratlemine nende endi poolt ei või jääda eri- ja diferentseeritud kohtlemise ainsaks kriteeriumiks, ning nõuab objektiivseid, läbipaistvaid ja korrapäraselt läbivaadatavaid kriteeriume, tagades ühtlasi piisava paindlikkuse kõige vaesematele ja vähem kaitstud riikidele;

19. väljendab heameelt arengusse tehtavate investeeringute hõlbustamise lepingu läbirääkimiste lõpuleviimise üle, et luua läbipaistvam, tõhusam ja prognoositavam keskkond piiriüleste investeeringute hõlbustamiseks ja arengumaade osalemiseks ülemaailmsetes investeeringuvoogudes; väljendab heameelt 128 liikme toetuse üle (166 liikmest), sealhulgas 91 arengumaad (millest 27 on vähim arenenud riigid), ning nõuab tungivalt, et ülejäänud liikmed loobuksid oma vastuseisust ja lisaksid selle lepingu WTO eeskirjade 4. lisasse „Mõnepoolsed kaubanduslepingud“;

20. rõhutab vajadust teha edusamme põllumajandusläbirääkimistel, et

saavutada usaldusväärseid tulemusi sellistes küsimustes nagu avaliku sektori varud toiduga kindlustatuse tagamiseks, omamaine toetus, turulepääs, puuvill, ekspordipiirangud ja ekspordikonkurents ning põllumajandussektori tugevdamine, et reageerida praegusaja probleemidele, muu hulgas maapiirkondade elatusvahendite ja keskkonnasäästlikkuse küsimustele; rõhutab, et aruteludes tuleks keskenduda mitte ainult kaubandust moonutavate omamaiste toetuste vähendamisele, vaid ka näiteks toiduga kindlustatuse ja kestlikkuse ning teiste sarnaste ülemaailmsete probleemide käsitlemisele põllumajandusteemalistes aruteludes;

Digitaalne mõõde

21. kutsub WTO liikmeid üles 14. ministrite konverentsil uuendama e-kaubanduse tööprogrammi ja elektroonilise edastuse suhtes tollimaksude kehtestamise moratooriumi; on seisukohal, et püsiva lahenduse leidmine elektroonilisele edastusele tollimaksu kehtestamata jätmiseks on kogu maailma, sealhulgas arenguriikide ettevõtjate jaoks otsustava tähtsusega;

22. kutsub WTO liikmeid üles toetama prioriteedina e-kaubanduse lepingu lisamist WTO raamistikku; juhib tähelepanu sellele, et lepinguga kehtestatakse esimesed ülemaailmsed digikaubanduse reeglid, mis loovad õiglase, prognoositava ja läbipaistva õigusraamistiku ning toovad kasu nii tarbijatele kui ettevõtjatele, hõlbustades piiriüleseid tehinguid, vähendades tõkkeid ning edendades innovatsiooni ja usaldust; rõhutab, et lepingu eesmärk on tuua kasu nii arengumaadele ja vähim arenenud riikidele kui ka arenenud majandusega riikidele; väljendab heameelt suutlikkuse suurendamise algatuste ja programmide üle, millega leping toetab arenguriikide ja vähim arenenud riikide pingutusi kasutada ära digikaubanduse võimalusi; kordab, et leping on tähtis, et toetada mikro-, väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid; toetab lepinguosaliste jõupingutusi lepingu kiireks rakendamiseks;

23. rõhutab tehisintellektisüsteemide kasvavat tähtsust rahvusvahelises kaubanduses; nõuab sellega seoses tihedamat rahvusvahelist koostööd tehisintellekti regulatsiooni ja poliitika valdkonnas, austades samas WTO liikmete õigust seda valdkonda ise reguleerida; rõhutab, et WTO peaks sisuliselt kaasa aitama tugeva, turvalise, kaasava ja usaldusväärse tehisintellekti juhtimise raamistiku väljatöötamisele kaubanduses, sealhulgas spetsiaalse WTO tehisintellekti töörühma loomise teel, et hõlbustada dialoogi, teadmiste jagamist ja koostööd liikmete vahel;

Euroopa Parlamendi kaasamine

24. kutsub komisjoni ja nõukogu üles tagama, et Euroopa Parlament oleks ka edaspidi tihedalt kaasatud 14. ministrite konverentsi ettevalmistustesse, et teda hoitaks pidevalt sündmustega kursis ja

temaga konsulteeritaks ministrite konverentsi ajal;

25. kutsub WTO liikmeid üles tagama demokraatliku legitiimsuse ja läbipaistvuse, tugevdades WTO parlamentaarset mõõdet ja WTOd käsitlevat parlamentaarset konverentsi; tunnustab Euroopa Parlamendi ja Parlamentidevahelise Liidu WTOd käsitleva parlamentaarse ühiskonverentsi tähtsat tööd; rõhutab vajadust tagada, et parlamendiliikmetel oleks kõigile kaubandusläbirääkimistele parem juurdepääs ning et nad oleksid kaasatud WTO otsuste koostamisse ja rakendamisse; julgustab juhte toetama uut kaubanduskäsitlust, mille puhul kaubandust nähakse kestlikkuse, julgeoleku ja kaasatuse saavutamisel pigem liikumapaneva jõu kui takistusena;

26. kutsub WTO liikmeid üles tõhustama arutelusid kõigi sidusrühmadega, sealhulgas kodanikuühiskonna, ettevõtjate ja ametiühingutega, ning tihendama koostööd teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega, nagu Rahvusvaheline Kaubanduskoda, Rahvusvaheline Tööorganisatsioon ja ÜRO süsteem laiemalt; soovib, et juhid annaksid igal tasandil rohkem teavet reeglitel põhineva kaubanduse eeliste kohta;

o
o o

27. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Maailma Kaubandusorganisatsiooni peadirektorile ja Parlamentidevahelise Liidu peasekretärile.